

**TELŠIŲ RAJONO PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRO  
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS  
DĖL ATSISAKYMO TEIKTI ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS IR JŲ  
TEIKIMO NUTRAUKIMO TVARKOS PATVIRTINIMO**

2026 m. liepos 20 d. Nr. V-114

Telšiai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 12 straipsnio 9 dalimi, Lietuvos Respublikos asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo 11 straipsniu:

1. T v i r t i n u Atsisakymo teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas ir jų teikimo nutraukimo tvarką (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios VšĮ Telšių rajono pirminės sveikatos priežiūros centro direktoriaus 2025 m. kovo 31 d. įsakymą Nr. V-126 „Dėl atsisakymo teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas“.

3. P a v e d u:

3.1. dokumentų valdymo specialistei su šiuo įsakymu Dokumentų valdymo sistemoje supažindinti padalinių vadovus, vyresniusiosius slaugytojus ir kitus atsakingus darbuotojus;

3.2. padalinių vadovams ir vyresniesiems slaugytojams su šia tvarka supažindinti pavaldžius darbuotojus ir užtikrinti jos vykdymą;

3.3. atvejo vadybininkei Dovilei Bielskienei patvirtintą tvarką paskelbti Įstaigos interneto svetainėje ir pacientams skirtose informacijos vietose.

4. Įsakymo vykdymo kontrolę pasilieku sau.

Direktorė

Laima Jurytė-Zakarauskienė

## **ATSISAKYMO TEIKTI ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS IR JŲ TEIKIMO NUTRAUKIMO TVARKA**

### **I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Ši tvarka nustato atvejus ir procedūrą, kai VšĮ Telšių rajono pirminės sveikatos priežiūros centro (toliau – Įstaiga) asmens sveikatos priežiūros specialistas gali atsisakyti pradėti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugą arba nutraukti jos teikimą, taip pat sprendimo priėmimo, paciento informavimo ir aplinkybių dokumentavimo reikalavimus.
2. Tvarka taikoma tiek ambulatorines, tiek stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiantiems Įstaigos darbuotojams.

### **II SKYRIUS. ATSISAKYMO AR NUTRAUKIMO PAGRINDAI**

3. Atsisakyti pradėti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugą arba nutraukti jos teikimą galima, kai:
  - 3.1. paciento veiksmai kelia realią grėsmę asmens sveikatos priežiūros specialisto, kito teikiant paslaugą dalyvaujančio Įstaigos darbuotojo ir (ar) kitų pacientų sveikatai ar gyvybei;
  - 3.2. pacientas Įstaigoje ar kitoje vietoje, kurioje jam turi būti pradėtos teikti arba teikiamos paslaugos, nederamu ir nepagarbiu elgesiu žemina asmens sveikatos priežiūros specialisto garbę ir orumą ir toks elgesys realiai trukdo šiam specialistui ir (arba) kitiems pacientams teikti kokybiškas asmens sveikatos priežiūros paslaugas;
  - 3.3. paslaugos teikimas prieštarauja asmens sveikatos priežiūros specialisto profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar specialisto sveikatai ar gyvybei, kai teisė tokiu pagrindu atsisakyti teikti paslaugą ar nutraukti jos teikimą nustatyta to specialisto profesinę veiklą reglamentuojančiame įstatyme, išskyrus būtiniosios medicinos pagalbos teikimo atvejus;
- 3.4. egzistuoja kitas Lietuvos Respublikos įstatymuose tiesiogiai nustatytas pagrindas.
4. Vien paciento nepasitenkinimas, kritika, pakeltas balso tonas ar darbuotojo subjektyvus įsižeidimas, kai nėra šios tvarkos 3.1 ar 3.3 papunktyje nustatytų sąlygų, nėra pakankamas pagrindas atsisakyti teikti paslaugą ar jos teikimą nutraukti.

### **III SKYRIUS. AMBULATORINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKA**

5. Nustatęs šios tvarkos 3.1 ar 3.3 papunktyje nurodytas aplinkybes, specialistas, jeigu tai saugu ir įmanoma, aiškiai įspėja pacientą, nurodo konkretų netinkamą elgesį, pareikalauja jį nutraukti ir paaiškina, kad jo nenutraukus paslaugos teikimas gali būti nepradėtas arba nutrauktas.
6. Jeigu elgesys nenutraukiamas, specialistas kviečia padalinio vadovą ar jį pavaduojantį asmenį, o kilus realiai ir tiesioginei grėsmei – apsaugos ar policijos pareigūnus bendruoju pagalbos numeriu 112. Skubios grėsmės atveju specialistas pirmiausia užtikrina savo, kitų darbuotojų ir pacientų saugumą.
7. Jeigu situacija leidžia, specialistas pasitelkia padalinio vadovą ar jį pavaduojantį asmenį konsultacijai ir aplinkybėms įvertinti. Sprendimą atsisakyti pradėti teikti konkrečią paslaugą ar nutraukti jos teikimą priima paslaugą teikiantis asmens sveikatos priežiūros specialistas, įvertinęs šios tvarkos 3 punkte nustatytas sąlygas, būtiniosios medicinos pagalbos poreikį ir tai, ar paciento elgesį galėjo lemti jo sveikatos būklė.
8. Jeigu pacientas nutraukia netinkamą elgesį ir nėra realios grėsmės, paslaugos teikimas pradedamas arba tęsiamas.

9. Jeigu pacientas elgesio nenutraukia ir yra šios tvarkos 3 punkte nustatytas pagrindas, specialistas gali atsisakyti pradėti teikti konkrečią paslaugą arba nutraukti jos teikimą, išskyrus šios tvarkos V skyriuje nustatytus atvejus. Pacientui paaiškinamos galimybės pakartotinai registruotis pas kitą Įstaigos specialistą arba teisės aktų nustatyta tvarka kreiptis į kitą asmens sveikatos priežiūros įstaigą.
10. Atsisakymas ar nutraukimas konkretaus incidento metu savaime nelaikomas sprendimu išregistruoti pacientą iš Įstaigos ar ateityje neteikti jam visų paslaugų.

#### **IV SKYRIUS. STACIONARINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKA**

11. Stacionariniame palaikomojo gydymo ir slaugos ar slaugos (globos) skyriuje taikomi šios tvarkos 5–8 punktuose nustatyti veiksmai, atsižvelgiant į paciento sveikatos būklę ir jo gebėjimą suprasti bei kontroliuoti savo elgesį.
12. Jeigu netinkamas elgesys nenutraukiamas, gydantis ar budintis gydytojas kartu su slaugos administratoriumi ar juos pavaduojančiais asmenimis įvertina paciento sveikatos būklę, būtinosios medicinos pagalbos poreikį, ar elgesį galėjo lemti sveikatos būklė, ar galima pakeisti paslaugą teikiančią specialistą ir ar yra kitų mažiau paciento teises ribojančių priemonių.
13. Sprendimas dėl paciento išrašymo iš stacionarinio skyriaus negali būti grindžiamas vien paciento nederamu ar nepagarbiu elgesiu. Jis priimamas tik stacionarinių paslaugų teikimą ir pacientų išrašymą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka, gydančiam ar budinčiam gydytojui įvertinus paciento sveikatos būklę, medicininės indikacijas, išrašymo saugumą ir reikalingos tolesnės priežiūros tęstinumą.
14. Policijos pareigūnai kviečiami tik tada, kai kyla reali grėsmė asmenų sveikatai ar gyvybei, galimai daroma teisės pažeidimų arba būtina užtikrinti viešąją tvarką ir saugumą.

#### **V SKYRIUS. BŪTINOJI MEDICINOS PAGALBA IR SVEIKATOS BŪKLĖS NULEMTAS ELGESYS**

15. Kai pacientui teikiama būtinoji medicinos pagalba, nepradėti jos teikti arba laikinai sustabdyti jos teikimą galima tik tada, kai pacientas savo veiksmais kelia realią grėsmę specialisto, kito teikiant paslaugą dalyvaujančio darbuotojo ir (ar) kitų pacientų sveikatai ar gyvybei ir kai išnaudotos visos galimybės pašalinti šią grėsmę arba tokių galimybių nėra.
16. Pašalinus grėsmę arba jai išnykus, būtinoji medicinos pagalba turi būti pradėta teikti arba tęsiama nedelsiant.
17. Jeigu nederamą ar nepagarbų paciento elgesį lemia jo sveikatos būklė, vien toks elgesys nėra pagrindas atsisakyti teikti paslaugą. Pirmiausia užtikrinamas darbuotojų, kitų pacientų ir paties paciento saugumas, o pacientui suteikiama jo sveikatos būklę atitinkanti reikalinga pagalba.
18. Fizinio suvaržymo priemonės negali būti taikomos pacientui drausminti ar vien dėl nepagarbaus elgesio. Jos gali būti taikomos tik Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytais išimtiniais atvejais, teisės aktuose nustatytų specialistų sprendimu ir laikantis nustatytų taikymo, stebėjimo bei dokumentavimo reikalavimų.

#### **VI SKYRIUS. SPRENDIMO DOKUMENTAVIMAS IR PACIENTO INFORMAVIMAS**

19. Medicinos dokumentuose objektyviai ir konkrečiai nurodoma: incidento data, laikas ir vieta; konkretūs paciento veiksmai ar pasisakymai; kilusi grėsmė arba trukdymas teikti paslaugas; pacientui pateikti įspėjimai; taikytos grėsmės mažinimo priemonės; dalyvavę darbuotojai ir liudytojai; būtinosios medicinos pagalbos bei sveikatos būklės įvertinimas; priimtas sprendimas ir pacientui paaiškintos tolesnės paslaugų gavimo bei apskundimo galimybės.
20. Medicinos dokumentuose vengiama vien vertinamųjų apibūdinimų. Jei reikšminga, fiksuojami tikslūs paciento žodžiai ir konkretūs veiksmai. Įrašas pasirašomas jį atlikusio specialisto kvalifikuotu elektroniniu parašu ir, kai

tai nustatyta teisės aktuose, pateikiamas į Elektroninę sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinę sistemą (ESPBI IS).

21. Kai sprendimas grindžiamas profesinės etikos principais ar kitu su paciento neteisėtais veiksmais nesusijusiu pagrindu, specialistas pacientui suprantamai paaiškina atsisakymo priežastis ir realias galimybes gauti reikalingą paslaugą. Ši informacija užfiksuojama medicinos dokumentuose.

## **VII SKYRIUS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

22. Pacientas specialisto ar Įstaigos sprendimą gali apskūsti VšĮ Telšių rajono pirminės sveikatos priežiūros centro direktoriui Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo bei Įstaigoje patvirtintos pacientų skundų nagrinėjimo tvarkos nustatyta tvarka. Jeigu paciento netenkina Įstaigos atsakymas arba atsakymas nepateikiamas per teisės aktuose nustatytą terminą, pacientas turi teisę kreiptis į Valstybinę akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybą prie Sveikatos apsaugos ministerijos.
23. Dėl galimai neteisėtų paciento veiksmų darbuotojai gali kreiptis į teisėsaugos institucijas teisės aktų nustatyta tvarka.
24. Padalinių vadovai užtikrina, kad darbuotojai būtų supažindinti su šia tvarka ir žinotų saugaus elgesio, pagalbos iškviatimo bei incidentų dokumentavimo reikalavimus.